

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359023.09>

CZU: 314.742(430)

THE DEMO-ECONOMIC EFFECTS OF GERMANY'S MIGRATION

EFECTELE DEMO-ECONOMICE ALE MIGRAȚIEI GERMANIEI

GRĂJDEANU Adriana, studentă, Specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: adrianagrajdeanu@gmail.com

Abstract: *The latest statistics show that Germany continues to be the main destination country for migration and has become significantly more attractive in comparison to other European states in recent years. Its attractiveness can be defined by the country's level of development, with the German economy ranking first in Europe and the fifth largest in the world in terms of Purchasing Power Parity. Migrants make an important contribution to its social and economic development, therefore we can find two opposite poles of the German migration process: the advantageous and the disadvantageous. First of all, this article will bring more clarity regarding the migration of the German state the migration process, seen largely from the perspective of immigration, its migration flows, and most importantly I will illustrate in depth the demo- economic effects of this process. I will also analyze the aspects of German migration as an immigration state, using comparative and statistical analysis.*

Key-words: *demo-economic effects, immigration, migrants, Germany, economy.*

JEL CLASSIFICATION: J10, J11, J15, J61, K37

INTRODUCERE. Germania continuă să fie una dintre principalele țări de destinație a migrației în UE și a devenit semnificativ mai atractivă în comparație cu alte state europene. Atractivitatea acesteia poate fi definită însuși de nivelul de dezvoltare al țării, economia germană fiind pe primul loc în Europa și a cincea ca mărime din lume în termeni de paritate a puterii de cumpărare (2020).

Procesul migraționist al Germaniei nu ar trebui privit doar ca o problemă, ci mai bine zis ca o problemă, care fiind gestionată eficient, ar putea aduce beneficii statului de imigrație. Scopul acestei cercetări este de a scoate în evidență atât avantajele cât și dezavantajele migrației în și din Germania sub aspectul demografic și cel economic, punctând următoarele obiective:

- Evidențierea situației geo-demografice a Germaniei;
- Analiza procesului migraționist german;
- Stabilirea efectelor pozitive și negative ale procesului migraționist german;
- Determinarea politicii imigraționiste germane;
- Evidențierea efectelor pandemiei COVID-19 asupra imigrației în Germania.

CONȚINUTUL DE BAZĂ. Schimbările demografice sunt determinate de modificări ale mărimii, compoziției și distribuției geografice a populației, care, la rândul lor, apar ca urmare a schimbării indicatorilor de fertilitate, natalitate, mortalitate și migrație. Analizând aspectele geo-demografice ale Germaniei, constatăm că statul se confruntă cu probleme tipice țărilor

europene: structuri demografice deformate, îmbătrânirea populației, rata fertilității redusă, presiune demografică în creștere etc. (Tabelul 1)

Tabelul 1. Analiza comparativă a situației geo-demografice a Germaniei pentru anul 2016 și 2020

Indicatori	2016	2020
Numărul populației (mln)	83,35	83,24
Rata natalității (%)	9,05	9,3
Rata mortalității (%)	11,06	11,3
Rata fertilității (%)	1,6	1,5
Speranța de viață (ani)	80,9	81,4
Populația sub 15 ani (%)	13,3	13,9
Populația de 65 ani și peste (%)	21,2	21,6

Sursa: Realizat și adaptat de autor, Disponibil: <https://www.macrotrends.net/>, <https://data.worldbank.org/>, <https://www.prb.org/>

Din datele tabelului reiese că Germania a înregistrat în perioada 2016-2020 o scădere a numărului populației cu 0,11 %, o creștere cu 0,4 % a populației de 65 ani și peste și o micșorare a ratei fertilității. Astfel constatăm un bilanț natural în declin.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a declarat în 2019 că Germania rămâne pe locul doi, după SUA, ca cea mai populară țară pentru imigrație. În niciunul dintre cele 38 de state membre OCDE, migrația nu a crescut la fel de rapid în ultimii ani ca în Germania. În 2015, cifra de două milioane de noi străini a stabilit un record. În 2019, în Germania locuiau un total de aproximativ 11,2 milioane de deținători străini de pașapoarte. 21,2 milioane de persoane au avut o origine migrantă, inclusiv imigranți, străini născuți în Germania și persoane care au avut un părinte fie imigrant, fie străin. Astfel, grupul reprezintă aproximativ un sfert din populația totală.

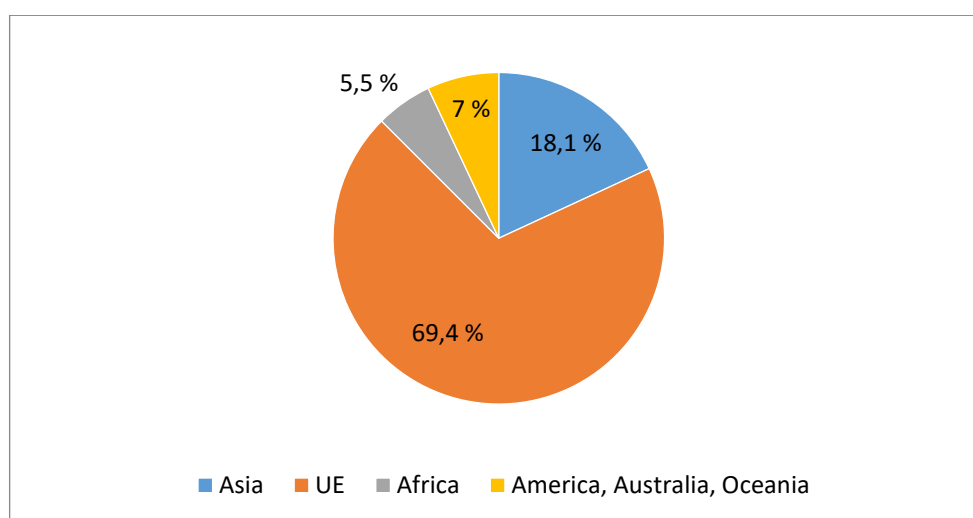

Figura 1. Imigrația netă a Germaniei în funcție de originea imigrantului (2018)

Sursa: BAFM, Disponibil: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/>

Datele prezentate în Figura 1 ne ilustrează imigrația Germaniei în funcție de țara de origine. Astfel, este evidentă originea europeană a majorității imigranților, după care urmează imigranții asiatici. Mulți dintre ei au venit în căutarea protecției din cauza războaielor și conflictelor, (ex. în Siria și Irak).

Imigrația a reprezentat, încă de la geneza sa, un subiect destul de dezbătut, în așa fel încât la etapa actuală, acesta a cuprins două laturi: efectele pozitive și efectele negative.

Efectele pozitive ale migrației în Germania:

- Combaterea procesului de îmbătrânire a populației;
- Ocuparea locurilor de muncă libere sau nesolicitate de către cetățenii germani;
- Efectul multiplicator (stimularea de către forța de muncă străină a producției și a ocupării în țara de imigrație);
- Economii în ceea ce privește pregătirea profesională a forței de muncă;
- Stabilitate socială prin plata impozitelor de către muncitorii migranți;
- Existența potențialilor antreprenori ce ar putea contribui semnificativ la dezvoltarea economică a țării;
- O piață a muncii mai flexibilă.

Imigranții, de regulă, sunt persoane de vârstă tânără ce iau decizia de a migra în legătură strânsă cu tranzițiile importante ale vieții, cum ar fi obținerea de studii superioare, găsirea unui loc de muncă sau căsătoria.

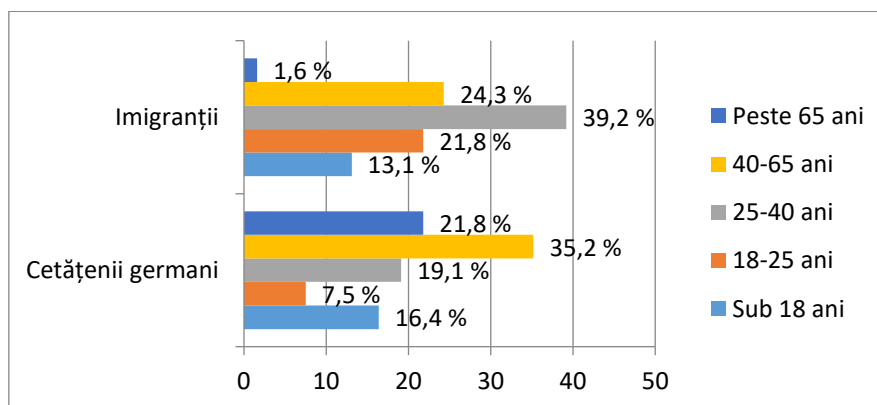

Figura 2. Analiza comparativă după vârstă a populației Germaniei și a imigranților (2019)

Sursa: BAFM, Disponibil: <https://www.make-it-in-germany.com/>

Printre efectele negative ale migrației Germaniei se înscriu:

- Creșterea tensiunilor pe piața forței de muncă locală;
- Creșterea ratei șomajului;
- Reducerea costului forței de muncă;
- Provocarea conflictelor naționale și etnice dintre populația locală și imigranți;
- Tensiuni sociale manifestate prin discriminări și aversiune față de imigranți.
- Muncitorii migranți împreună cu membrii familiilor lor se conectează la sistemul cheltuielilor statale (pensii, indemnizații, cheltuieli de educație, cheltuieli de sănătate, asistență socială, infrastructură socială).

Nevoia din ce în ce mai mare de muncitori calificați a adus din ce în ce mai mulți migranți bine calificați în Germania, iar guvernul federal dorește să permită o continuare a imigrației, pentru a contracara lipsa de forță de muncă calificată rezultată din schimbările demografice și pentru a îmbunătăți situația demografică a țării.

Însoțind o mai mare activare a fondului național de locuri de muncă potențiale și a imigrației din statele membre ale UE, guvernul federal consideră, de asemenea, imigrația prin forță de muncă calificată din țări terțe o modalitate de a reduce impactul schimbărilor demografice și de a ajuta la asigurarea bazei de forță de muncă calificată. Astfel, politica de integrare este un domeniu de politică central în Germania și este considerată o sarcină pentru întreaga societate, nu doar pentru instituțiile statului. Integrarea este un proces complex care necesită interes și efort și din partea migranților. Potrivit *Legii privind Rezidența*, acei străini care locuiesc legal pe termen lung pe teritoriul german pot revendica serviciile federale de integrare. Aceste servicii includ predarea limbilor străine, integrarea în formare, muncă și educație, precum și integrarea socială. Scopul lor este de a permite acestor persoane să facă parte și să se integreze cât mai rapid în societate.

În 2019, Guvernul Federal a introdus o legislație pentru promovarea educației și angajării pentru străini. Instituția urmărește, de asemenea, să ajute femeile cu origini migrante să se integreze mai bine pe piața muncii. Printre altele, specialiștii în plasarea locurilor de muncă au primit o formare țintită, astfel încât să poată aborda mai bine nevoile particulare ale femeilor din mediul migrant.

Pandemia COVID-19 și-a lăsat amprenta semnificativă asupra tuturor domeniilor țării, inclusiv asupra procesului migraționist:

- Numărul studenților străini care și-au dobândit calificarea de admitere în învățământul superior în străinătate și care și-au început studiile în Germania a scăzut de la 110.974 în 2019 la 86.529 în 2020, diminuându-se astfel cu 22,0 la sută;
- În 2020, Germania a continuat să găzduiască cel mai mare număr de refugiați și solicitanți de azil din Europa. Germania s-a clasat, de asemenea, pe locul cinci în lume printre cele mai mari țări gazdă ale refugiaților din lume;
- Mai mulți migranți și refugiați s-au confruntat cu temeri existențiale din cauza situației tensionate de pe piața muncii, în special cei care lucrează în sectorul cu locuri de muncă temporare.
- Criza pandemiei globale face integrarea migranților dificilă. Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați din Germania (BAMF) a suspendat cursurile obligatorii de integrare și de limbă. Aproape un sfert de milion de migranți au fost nevoiți să-și întrerupă cursurile, iar BAMF a cheltuit aproximativ 40 de milioane de euro pe oferte digitale pentru a compensa întreruperea.

CONCLUZIE. Migranții joacă un rol cheie în dezvoltarea socială și economică a Germaniei, iar efectele benefice ale acestui proces atât de complex poate fi demonstrat prin analizarea migrației nu doar prin prisma efectelor negative. Astfel, fiind gestionată corect și eficient, migrația își are avantajele sale, completând situația demografică precară a statului german. Totodată, Germania este unul dintre puținele state care se preocupă activ de imigrații

săi, dezvoltând o politică imigraționistă solidă. De asemenea, țara a suportat efectele economice devastatoare ale pandemiei de COVID-19 mai bine decât oricare dintre vecinii săi din UE, reușind să se reorienteze din punct de vedere social și economic și să își mențină, în acest mod, poziția de lider mondial.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Analiza comparativă a situației geo-demografice a Germaniei pentru anul 2019 și 2021, citat 15.03.2022, Disponibil: <https://www.macrotrends.net/>, <https://data.worldbank.org/>, <https://www.prb.org/> ;
2. Net immigration according to region of origin (2018), citat 17.03.2022, Disponibil: <https://www.tatsachenueber-deutschland.de/> ;
3. Analiza comparativă după vârstă a populației Germaniei și a imigranților (2019), citat 18.03.2022, Disponibil: <https://www.make-it-in-germany.com/>
4. World Migration Report (2020), citat 20.03.2022, Disponibil: <https://publications.iom.int/>
5. VACULOVSKI D., Migrație și dezvoltare : Aspecte socio-economice, Chișinău, 2017, citat 21.03.2022 ;
6. Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați din Germania, citat 18.03.2022, Disponibil: <https://www.bamf.de/> ;
7. Date statistice privind situația demo-economică a Germaniei, citat 23.0.2022, Disponibil: <https://data.oecd.org/germany.htm#profile-society>

Coordonatorul științific: HACHI Mihai, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: hachi.mihail.gheorghe@ase.md